

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ROMANYA ARASINDA
HUKUKİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 4.11.2007 Sayı: 26690)

Kanun No
5704

Kabul Tarihi
25.10.2007

MADDE 1- 28/9/2005 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Hukuki Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE
ROMANYA ARASINDA HUKUKİ KONULARDA
ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya (bundan böyle "Âkit Taraflar" olarak anılacaklardır),

Ulusal egemenlik, haklarda eşitlik ve Âkit Tarafların içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak,

Hukukî konulardaki adli yardımlaşma alanında işbirliğini daha ilerletmek arzusu ile,

Bu Anlaşmanın akdedilmesine karar vermişler ve bu amaçla aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır;

**KISIM BİR
GENEL HÜKÜMLER
Madde 1 Amaç ve Tanımlar**

(1) İşbu Anlaşmanın amacı, bir Âkit Tarafın vatandaşlarının, diğer Âkit Tarafın adli makamları önündeki hukukî işlemlerinde yasal korunması, Âkit Tarafların adli makamlarınca hukukî konularda karşılıklı adli yardımın sağlanmasında işbirliği yapılması ve hukukî konularda mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi hususlarını düzenlemektir.

(2) Bu Anlaşma kapsamında; "Hukukî konular" terimi, aile hukukunu da kapsayan özel hukuk davalarını ve ticaret hukuku davalarını ifade eder.

Madde 2 Yasal Korunma

(1) Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğer Âkit Tarafın adli makamları önünde yapılan hukuki konulardaki işlemlerde, bu Âkit Tarafın vatandaşları ile aynı şartlarla yasal korunma hakkına sahip olacaklardır.

(2) Bir Âkit Tarafın vatandaşları diğer Âkit Tarafın adli makamlarına, hukukî konularda dava açmak için bu Âkit tarafın vatandaşlarının tâbi olduğu şartlarla serbestçe müracaat hakkına sahip olacaklardır.

(3) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde idare merkezi bulunan ve bu Âkit Tarafın mevzuatına uygun olarak kurulmuş tüzel kişiler, işbu Anlaşmanın hükümlerinden yararlanma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 3 İletişim Yolları

(1) İşbu Anlaşmada aksi öngörülmediği takdirde, Âkit Tarafların adli makamları birbirleriyle Âkit Taraflarca tayin edilen Merkezî Makamlar aracılığı ile iletişim kuracaklardır. Türkiye Cumhuriyeti yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığı'dır. Romanya yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığı'dır.

(2) İşbu Anlaşma hükümleri diplomatik veya konsolosluk kanalı ile iletişim kurulmasına engel teşkil etmeyecektir.

(3) İşbu Anlaşma kapsamında; adli makamlar, her bir Âkit Tarafın iç hukukuna göre belirlenecektir.

Madde 4 Dil

(1) Merkezî Makamlar birbirleriyle talepte bulunulan Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce iletişim kuracaklardır.

(2) Adli yardım talepleri ve ekli belgeler, talepte bulunan Âkit Tarafın dilinde düzenlenecek ve bunlara talepte bulunulan Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce yapılmış onaylı tercümeleri eklenecektir.

(3) Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi sonucu elde edilen belgeler, talepte bulunulan Âkit Tarafın dilinde iletilecektir.

Madde 5 Bilgi Değişimi

Âkit Tarafların Adalet Bakanlıkları, talep üzerine, işbu Anlaşmaya konu teşkil eden adli sorunlarla ilgili olarak ülkelerindeki mevzuat ve uygulamalar hakkında birbirlerine bilgi vereceklerdir.

KISIM İKİ ADLÎ YARDIMLAŞMA BÖLÜM 1

HUKUKÎ KONULARDA ADLÎ YARDIMLAŞMA

Madde 6 Yardımın Kapsamı

Âkit Tarafların adli makamları, hukukî konularda özellikle belgelerin tebliği, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi hususlarında ve Âkit Tarafların mevzuatlarında öngörülen diğer herhangi bir adli işlemin yerine getirilmesinde birbirlerine yardım sağlayacaklardır.

Madde 7 Talebin İçeriği

(1) Bir adli yardım talebi şu hususları ihtiva edecektir:

a) Eğer bilinmekte ise; talepte bulunan adli makam ve talepte bulunulan adli makamın adı;

b) Adli yardımı gerekli kılan davanın niteliği;

c) Davanın taraflarının isim ve adresleri tüzel kişilerde bunların isimleri ve idare merkezleri ve varsa, temsilcilerinin isim ve adresleri;

d) Eğer talebin konusu belgelerin tebliğine ilişkin ise, muhatabın tam adresi ve tebliğ edilecek belgeler;

e) İfadelerine başvurulacak kişilerin isim ve adresleri ile eğer mevcutsa doğum tarihleri, vatandaşlıkları ve meslekleri;

f) İfadelerine başvurulacak kişilere yöneltilecek sorular;

g) Sağlanacak delilin niteliği veya yerine getirilecek diğer adli işlem;

h) Talebin yerine getirilmesi için gerekli diğer bilgiler;

i) İncelenecek diğer hususlar veya belgeler.

(2) Bir adli yardım talebi, talepte bulunan makam tarafından imzalanacak ve resmî olarak mühürlenecektir. Talebe ekli belgeler, talepte bulunan Âkit Tarafın hukukuna göre onaylanacaktır.

Madde 8 Yardımın Usulü

(1) Talepte bulunulan Adli makam talebin yerine getirilmesinde kendi mevzuat hükümlerini uygulayacaktır. Bununla birlikte, söz konusu Adli makam, talepte bulunan Adli makamın özel bir usul veya yöntem izlenmesini istemesi durumunda, talepte bulunulan Âkit Tarafın i hukukuna aykırı olmamak şartıyla bu usul veya yöntemi takip edecektir.

(2) Talepte bulunan adli makamın istemesi durumunda, ilgili tarafların ve eğer varsa temsilcilerinin hazır bulunabilmeleri için, işlemlerin yapılacağı tarih ve yer hakkında bilgi verilecektir.

(3) Talepte bulunulan adli makam, talebin yerine getirildiğini tespit eden belgeleri talepte bulunan adli makama gönderecek veya talebin yerine getirilemediği durumlarda bunun sebepleri hakkında talepte bulunan makama bilgi verecek ve tüm ekleri iade edecektir.

(4) Talepte bulunulan Âkit Taraf, kendi ülkesinde adli yardım talebinin yerine getirilmesi sebebiyle yapılan bütün masrafları üstlenecek ve bu masrafların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 9 Yardımın Reddi

Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi, talepte bulunulan Âkit Tarafın egemenliğine, güvenliğine ve kamu düzenine zarar verebilecek nitelikte görülmekte ise böyle bir talebin yerine getirilmesi reddedilebilir.

Madde 10 Dokunulmazlık

(1) Talepte bulunan Âkit Tarafın bir adli makamı huzurunda hazır bulunmak üzere çağırılan bir tanık veya bilirkişi hakkında, hangi uyrukta olursa olsun, Âkit Tarafın ülkesinde, bu Taraf ülkesine girmeden önce vuku bulan herhangi bir mahkmiyet veya fiilden dolayı kovuşturma yapılamaz veya tutuklanamaz veya kişisel özgürlüğü hakkında diğer herhangi bir kısıtlama getirilemez. Bir tanık veya bilirkişi, tanıklık beyanı ya da bilirkişilik görevinden dolayı ayrıca kovuşturmaya, tutuklamaya ya da mahkmiyet cezasının uygulanmasına da tâbi tutulmayacaktır.

(2) 1. fıkradaki dokunulmazlık, tanık veya bilirkişinin ülkeyi terk etme olanağı bulunduğu halde adli makamlarca hazır bulunmasının artık gerekmediği kendisine bildirildiği tarihten itibaren 7 günlük srenin sonunda Talepte bulunan Âkit Tarafın sınırlarını terk etmemesi ya da terk ettiği halde kendi isteği ile geri dönmesi halinde sona erecektir.

(3) Bir tanık veya bilirkişi için çıkarılan çağrı yazısında, talepte bulunan Âkit Tarafın mevzuatında seyahat, ikamet masrafları ve bilirkişilik ücretinin ödenmesi için öngörülen şartlar belirtilecektir. Böyle bir kişinin talebi üzerine, yol ve ikamet giderlerinin karşılanması için talepte bulunan adli makamca bir avans ödenecektir.

BÖLÜM 2 BELGELER

Madde 11 Belgelerin Gönderilmesi

Bir Âkit Taraf adli makamının talebi üzerine, diğer Âkit Taraf, talepte bulunan Âkit Tarafın vatandaşlarının şahsi durumlarına ilişkin kayıtların, şahsi işleri ve menfaatleri ile ilgili diğer belgelerin suretlerini tercümesiz ve ücretsiz gönderecektir.

Madde 12 Belgelerin Geçerliliği

1. Âkit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenmiş veya onaylanmış ve resmi mühür taşıyan belgeler diğer Âkit Tarafın bir adli makamı önündeki işlemlerde tasdikten muaf tutulacaktır.

2. Âkit Taraflardan birinin resmî makamlarınca düzenlenen belgeler, diğer Âkit Taraf ülkesindeki resmî belgelerle aynı güce sahip olacaktır.

BÖLÜM 3

YARGILAMA MASRAFLARI VE TEMİNATTAN MUAFİYET (JUDICATUM SOLVI)

Madde 13 Teminatları Muafiyet (Judicatum Solvi)

Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğer Âkit Tarafın adli makamları önündeki işlemlerinde, salt yabancı olmaları veya diğer Âkit Taraf ülkesinde ikametgâhları bulunmamasından ötürü teminat akçesi (Judicatum solvi) vermekle yükümlü tutulmayacaklardır.

Madde 14 Adli Müzaheret

(1) Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diğer Âkit Tarafın ülkesinde yargılama harç ve masraflarının ödenmesi için, bu Tarafın vatandaşları ile aynı şartlar altında adli yardımdan yararlanmaya hak kazanacaklardır.

(2) İşbu Anlaşma gereğince adli müzaherete, başvuruda bulunanın ekonomik, ailevi ve şahsi durumlarını gösteren belgelere bağlı olarak hak kazanılacaktır. Belgelerin düzenlenişinde, başvuruda bulunanın ikamet ettiği Âkit Tarafın hukuku veya başvuruda bulunan her iki Âkit Taraf ülkesinde ikamet etmemekte ise vatandaşı olduğu Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.

Madde 15 Süreler

Eğer bir Âkit Tarafın adli makamı, diğer Âkit Tarafın ülkesinde ikamet etmekte olan bir kişiye bir işlemi yapması için belli bir süre vermiş ise, bu süre belgelerin söz konusu kişiye tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır.

KISIM ÜÇ

KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 16 Tanıma ve Tenfizin Amacı

(1) Âkit Taraflar, diğer Âkit Taraf ülkesinde verilmiş aşağıda gösterilen kararları, işbu Anlaşma hükümlerine uygun olarak kendi ülkelerinde tanyacak ve tenfiz edeceklerdir:

- Hukuki konularda verilmiş mahkeme kararları;
- Cezai konularda tazminata ilişkin olarak verilmiş mahkeme kararları.

(2) Bu Kısım hükümleri, hukuki konularda bir mahkeme önünde yapılmış veya mahkemece onaylanmış sulh anlaşmalarına da uygulanacaktır.

(3) Ancak işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra verilen kararlar, bu Anlaşma hükümleri uyarınca tanıma ve tenfize tâbi olacaktır.

Madde 17 Tanıma ve Tenfizin Şartları

İşbu Anlaşmanın 16. maddesinde belirtilen kararlar, kararın verildiği Âkit Taraf hukuku uyarınca kesin ve icra edilebilir olduğu takdirde tanınacak ve tenfiz edilecektir.

Madde 18 Tanıma ve Tenfiz Reddi

Bir kararın tanınması ve tenfizi aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde reddedilebilir:

(1) Kararın tanınması ve tenfizi; tanıma, ve tenfiz talepte bulunulan Âkit Tarafın kamu düzenine açıkça aykırı ise;

(2) Davanın tarafları savunma hakkından yoksun bırakılmış ve kendilerine mahkeme önüne çıkmak için usulüne uygun şekilde tebligat yapılmamış ve bizzat iddialarını ileri sürme ve savunma yapma imkânsızlıklar halinde kendilerine temsil edilebilme olanağı tanınmamış ise;

(3) Karar, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir konuda verilmiş ise;

(4) Aynı taraflar arasında, aynı sebep ve konuya dayalı olarak;

a) Tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Taraf mahkemesinde daha önce açılmış ve görülmekte olan bir dava, veya

b) Talep edilen Âkit Taraf mahkemesince sonuçlandırılmış nihai bir karar mevcut ise.

Madde 19 Tanıma ve Tenfiz Usulü

(1) Tanıma ve tenfiz başvurusu, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın yetkili mahkemesine, tanıma ve tenfiz talep eden tarafından bizzat ya da yasal temsilci aracılığıyla doğrudan yapılacaktır.

(2) Başvuruya aşağıdaki belgeler eklenecektir:

a) Kararın kesinleşmiş ve icra kuvvetini haiz olduğunu tevsik eden bir şerh ile tam ve aslına uygunluğu onaylanmış bir örneği;

b) Karar gıyapta verilmiş ise, gıyabında karar verilen tarafın usulüne uygun olarak çağrıldığı tespit eden gerekli belgelerin aslı veya onaylanmış örnekleri;

c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen başvuru ve belgelerin, kararın tanınmasının ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce onaylanmış çevirisi.

Madde 20 Uygulanacak Hukuk

(1) Kararların tanınması ve tenfizine ilişkin usule, tanıma ve tenfizin talep edildiği Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.

(2) Tanıma ve tenfize karar veren mahkeme, sadece işbu Anlaşmanın 1719. maddelerini göz önünde tutacak ve kararın esasını incelemeyecektir.

Madde 21 Para ve Eşyanın Transferi

İşbu Anlaşmanın tanıma ve tenfize ilişkin hükümleri, Âkit Tarafların yabancı bir kararın icrası sonucu elde edilen para ve eşyanın yurtdışına transferi ile ilgili mevzuat hükümlerine hâlel getirmeyecektir.

KISIM DÖRT

NIHAİ HÜKÜMLER

Madde 22 Uluslararası Belgelerle İrtibat

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların katılmış olduğu veya katılacağı bu Anlaşma ile düzenlenen konulara ilişkin hükümleri içeren diğer uluslararası belgeleri ihlâl etmeyecektir.

Madde 23 Sorunların Çözümü

Âkit Taraflar arasında işbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar, diplomatik kanaldan çözümlenecektir.

Madde 24 Yürürlüğe Giriş ve Geçerlilik

(1) İşbu Anlaşma, Âkit Taraflarca onaylanacak ve onay belgelerinin teati edilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

(2) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte 25 Kasım 1968'de Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî İşlerde Adli Yardım Sözleşmesi" sona erecektir.

(3) İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

(4) Her Âkit Taraf, yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu halde Anlaşma, diğer Âkit Tarafın yazılı bildirimini aldığı tarihten itibaren on iki aylık süre boyunca yürürlükte kalacaktır.

İşbu hükümlerin kanıtı olarak Âkit Tarafların yetkili temsilcileri işbu anlaşmayı imzalamışlardır.

Ankara'da 28 Eylül 2005 günü her biri Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olan tüm metinler aynı derecede geçerlidir. Yorumda aykırılık halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
ADINA
Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

ROMANYA
ADINA
Monica Luisa MACOVEI
Adalet Bakanı

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR**Türkiye Büyük Millet Meclisi**

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	1	29
2	3	258
3	12	273:275, 277:292

I- Gerekçeli 15 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Adalet, Esas Dışişleri Komisyonu görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/329